

1927

MATI IN GOSPODINJA

Št. 15

Otroci - blagoslov družine.

»Današje gospodarske razmere, slab za-
služek, revščina, borba za vsakdanji kruh,
prav res ne dopuščajo tega družinskega
lüksa (namreč otrok),« tako je govorila
nedavno neka govornica na nekem žen-
skem shodu. — Govorile smo že o takih
in podobnih trditvah; pogledajmo pa danes,
če ni morebiti ta dozdevni »lüks« ven-
darle v kakto korist in ne nekaj nepotrebnega,
kar družina prav lahko pogreši.

Patrijarhu Jakobu se je narodilo že
desetero sinov, toda nobeden izmed njih,
nego šele enajsti, Jožef, je bil od Boga do-
ločen, da je postal rešitelj, celega Egipta,
pa tudi svoje družine, svojega očeta in svo-
jih bratov in njihovih družin.

Izak je imel že sedem sinov, pa no-
beden od njih, ampak šele osmi, David,
je bil od Boga odbran, da je postal slaven
judovski kralj, Odrešenikov praded, po
katerem je prišel blagoslov na ves svet.

Pa zakaj naj iščemo dokazov tako da-
leč v davniini? Vsi veliki močje, z malimi
izjemami, državniki, pesniki, učenjaki
vseh časov so bili sinovi številnih družin,
to se pravi družin z mnogimi otroki.

Tudi o mnogih svetnikih beremo, da
so bili iz družin, ki so imele številne otro-
ke. Spomnimo se na Makabejsko mater,
sv. Felicito, sv. Simforoza, ki so imele po
sedem sinov, a vse svetnike - mučenike;
pomislimo na sv. Bernarda, sv. Bazilija,
da sta izšla izmed mnogih bratov in se-
ster; pa tudi novodobni svetniki, kakor
sv. Mala Terezika je bila doma v hiši, kjer
so bili številni otroci pravi blagoslov.

In iz našega čisto vsakdanjega življe-
nja lahko povem, da poznam osebo, ki je
izmed dvanajstih otrok enajsta. Zaradi
dolgotrajne očetove bolezni in radi raznih
drugih nezgod je ta številna in premožna
družina obubožala, nekaj bratov in sester
je v najboljših letih umrlo, drugi so se
izselili, da je končno temu enajstemu
otroku ostala skrb za očeta in mater. Če
bi ne bilo tega, po današnjih pojmih nad-
številnega otroka, bi bili starši svojja zad-
nja leta morali preživeti pri tujih ljudeh.
Koliko staršem bi se v poznejšem življe-
nju lahko bolje godilo, če bi ne bili v pr-
vih letih svojega zakona s svojim nedovo-
ljenim ravnanjem posegli v roke božji
Previdnosti, če ne bi bili ovirali božjih na-
menov, si samolastno predpisali število
otrok in si tako sami onemogočili podpore
za stara leta.

Tudi v današnjih dneh vidimo, opa-
žamo, da ni baš malo število staršev, ki,
bodisi iz lakomnosti, bodisi iz skoposti,
bodisi iz ničemurnosti ali iz podobnih
grešnih vzrokov, se dajo zapeljati, da
greše proti oni božji zapovedi, ki pravi:
»Ne ubijaj!« In vendar bi v nasprotnem
slučaju prišli do blagostanja, udobnosti,
dobrega stališča, mnoge veselja, ki bi se
stopnjevalo tolikokrat, kolikokrat bi se

oče in mati v ljubezni sklanjala nad zi-
belko novega družinskega člana.

Kakor vsak greh zoper naravo že na-
rava sama kaznuje, tako tudi tega in baš
s tistimi kaznimi, katerih sta se zakonca
hotela izogniti s tem, da sta ravnala proti
naravi. O tem bi vedeli marsikaj povedati
prizadeti starši sami, pa tudi zdravniki in
bolnišnice, kjer naj bi umetna zdravila po-
pravila to, kar se je grešilo proti naravi.

Smelo trdimo, da je ta moderni po-
kret v družinah vzrok tako številnih ne-
srečnih, razdrapanih zakonov, zakonov
brez sreče, brez miru, zakonov brez pra-
vega smisla.

Vidimo pa tudi, da je otrok blagoslov
za družino, da se ta blagoslov množi z
vsakim otrokom. Tudi za to našo trditev
imamo zgledov prav med nami. In če se
ta blagoslov včasih ne kaže kar vidno in
očitno, gotovo pa je blagodejna ta zavest,
da sta zakonca storila, kolikor se je dalo,
svojo dolžnost, ki sta jo prevzela, ko sta
stopila v zakon in slej ali prej bo storil
tudi Bog svojo dolžnost.

Gospodinski tečaji.

Prijave za desettedenske kmetijsko-
gospodinske tečaje sprejema še do 15. av-
gusta Slovenska Orliška zveza, Ljubljana,
Ljudski dom, kjer se dobe tudi vsa po-
drobnejša pojasnila. Jesenski tečaji se
prične 1. oktobra in trajajo do božiča,
zimski pa se prične 7. januarja in trajajo
do 15. marca. Ona društva, ki so pisala po
pojasnila, naj se čim prej odločijo, da ne
bo prepozno in pošljejo prijavnico pod-
pisano Orliški zvezi.

Kuhinja.

Vsukanec (močnik) za juho. Deni v
skledo četrta litra moke in napravi v sredi
jamico. V to jamico ubij eno jajce, ga do-
bro stepi in zmešaj z moko, najprej z vi-
licami in potem še z roko, nato pa testo
med dlanmi dobro vsukaj. Zakuha ga v
treh litrih goveje juhe, ki jo med vrenjem
večkrat premešaj. (Kuhaj še 15 minut.)

Vsukanec (močnik) zabeljen. Napravi
drobne svaljke iz enega jajca, ene jajčne
lupine, vode in četrta litra moke in z vi-
licami prav dobro zmešaj; tri dele tega
soka zakuha v slanem kropu; ko sok 10
minut vre, prideni še vsukanec, katerega
pa prej zarumeni v 4 dkg (dve žlici) masti;
pusti vse skupaj še pet minut počasi vreti
in jed je gotova.

Obara (ajmoht). Deni v kozo eno
žlico masti, zarumeni v njej malo žličico
drobno zrezane čebule, stresi vanjo pol
kilograma na kosce zrezanega telečjega
mesa, n. pr. prsa, vrat ali pleče, pokrij in
praži. Ko je meso nekoliko porumenelo,
ga potresi s pol žlice moke, nekoliko pre-
mešaj ter prilij pol litra juhe ali vode. Pri-
deni košček korenja, vejico peteršilja,
majarona, košček limonine lupine in ne-
koliko soli. Pusti vreti, dokler se meso ne

zmehča in prilij še kisa po okusu (še bolj-
še je vino ali limonin sok). Zraven obare
pa daj spečene krušne rezine ali široke
rezance.

Repni krompirjev pire. Olupi in na-
krhljaj eno repo, jo deni v lonec in zalij
z vročo vodo, pridaj ščepek kumne in ne-
koliko soli. Ko je repa na pol kuhana, ji
prideni dva olupljena in v kosce zrezana
krompirja (vode naj bo toliko, da lahko
vre). Ko je vse skuhan, odcedi vodo in
krompir z repo vred dobro stlači. Razgrej
v ponvi eno žlico masti, v razgreti vrzi
košček čebule, in ko se zarumeni, prideni
eno žlico krušnih drobtin. Ko se nekoliko
zarumene, jih stresi h krompirju, prilij še
nekoliko krompirjeve, katero si prej od-
cedila ter pusti, da vse skupaj še enkrat
prevre. Jed postavi kot samostojno pri-
kuho na mizo.

Pražen riž. Razgrej v kozi eno žlico
surovega mase ali masti in zarumeni v
njem nekaj koscev čebule. Ko se čebula
zarumeni, prideni četrta litra opranega
riža; ko se riž nekoliko napne, prilij pol
litra tople vode ali juhe, osoli in kuhaj
četrta ure.

Naravni zrezek. Kos lepega telečjega
mesa (20 dkg) od stegna potolci in posoli;
polož ga v razgreto mast, ki jo je za eno
žlico, prideni košček čebule ter ga po
obeh straneh rumenkasto zapec. Ko se
zrezek zarumeni, mu prilij žlico kisle sme-
tane, ki jo zmešaj z malo žličico moke in
osminko litra (8—10 žlic) mrzle juhe. Ko
zrezek v tej poljvki prevre, ga polož na
polivko vred na krožnik.

Flancati ali drobljenci. Na deski
zgneti mehko testo iz četrta kilograma (pol
litra) moke, 4—5 žlic vina, dveh rumenja-
kov, dveh žlic kisle smetane, dveh žlic
stolčenega sladkorja in velik ščepek soli. To
testo ugneta četrta ure, nakar ga pokrij s
skledo za pol ure. Ko je pol ure počivalo,
ga razvaljaj kolikor mogoče na tenko v
kopo. Iz te kope nareži s kolescem za
dlan dolge in štiri prste široke kopicke, ki
jim zarezaj podolgovoma po sredi tri zareze,
toda ne do konca. Medtem razbeli v kozi
za dva prsta visoko masti in pokladaj vanjo
krpe ter kozo z eno roko stresaj, da
cvrtje bolj naraste. Ko je rumeno na eni
strani, ga obrni še na drugo stran. Ocvrte
poberi iz kože, potresi s sladkorjem in
postavi gorke ali mrzle na mizo.

Vrt.

Begonija. Med fine, pri nas že precej
udomačene cvetice lončnice spadajo be-
gonije. Begonije so doma iz Vzhodne In-
dije. Od drugih cvetlic lončnic se razliku-
jejo po velikih, srčastih, nesorazmerno
razvitih listih. Radi tega jim pravimo tudi
krivolistnice.

Najlepša izmed njih je kraljevska be-
gonija. Kraljevska begonija je solna cve-
tica, ki ne ljubi solnca, pač pa dovolj sve-
tlobe in dovolj gorkote. Cenimo jo radi
nvalenih, različno se spreminjastih listih,

Najbolj uspeva v lončeni kompostnici pomešani z vresnico, to je prstjo, na kateri raste vresje. Zamakati jo je treba obilno. Razmnožujejo se s potaknicami in z listjem. Z listjem se razmnožuje na sledeči način: Srednje star list odrežemo od cvetice, mu narežemo in ranimo debelejšo žilo. Tako navezan list položimo na namočen droben pesek in ga obložimo s kamenčki. Zato nam služi plitva, precej široka posoda, ali pa tudi večji podložek od cvetic lončnic. Pesek v posodi mora biti vedno vlažen in posoda mora biti na gorkem. Za nekaj časa spuste žile blizu zarez koreninice, koreninica nasproti pa poženo stebelca. Na ta način dobimo od enega lista več mladih rastlin, ki jih odrežemo in vzdignemo previdno od lista. Odrezane posadimo v lonce in si na ta način pripravimo novo zalogo zalih cvetic.

Druga vrsta begonij so **gomoljaste begonije**, ki jih gojimo radi lepega listja in še lepšega cvetja. Begonije gomoljke gojimo v loncih, pa tudi na vrtni gredi. Cvetje begonij gomoljk je polnjeno in enostavno. Cveti sredi poletja. Njih cvetje je prelepo in v različnih barvah, kakor: temnordeče, rdeče, rožnato, rumeno in čisto belo. Razmnožujejo se s semenom, potaknjenci in z razdeljevanjem gomoljev.

Razmnoževanje s semenom je priporočljivo le tam, kjer je na razpolago cvetličnjak (Glashaus). Seme se dobi pri večjih vrtnarjih. Nasejejo se januarja ali februarja prav blizu okna. Spomladi se presadi v gnejak. V juniju in juliju pa v lonce ali pa na vrtno gredo. Drugo leto imaš pa že gomolje, katere nasadiš v lonce začetkom aprila. A tudi brez cvetličnjaka je mogoče razmnoževanje s semenom. Seveda je treba večje pazljivosti in skrbnosti, da seme ozeleni in da se ozelenel cvetlice ne prehlade. V lonce se naseje pozimi seme. Lonci se postavijo na svetlo blizu okna. Dalje se ravna z njimi kakor z onimi, ki so posejani v zimnici.

Dalje se razmnožujejo tudi s potaknjenci in z razdeljevanjem gomoljev. S potaknjenci se razmnožujejo tako, da se odrežejo stranski izrastki, ki se vsade v lonce in se postavijo na toplo. To naj se zgodi v zgodnji spomladi. Razmnoževanje z razdelitvijo gomoljev bo pa bolje uspešno, če se počaka gorkega letnega časa.

Begonije so precej drage cvetice, če se kupijo pri vrtnarjih. A so vseeno priporočljive, ker nas razveseljujejo s svojim prelepim cvetjem in s krasnimi listi. Priporočljive so tudi zato, ker njih čebule in gomolje rabimo dolgo vrsto let. Begonijam gomoljkam odpade v jeseni listje. Gomolje pustimo v zemlji pri cveticah lončnicah. Zalivati ne smemo. Šele spomladi, ko požene iz gomolja, začnemo zalivati. Gomolje, ki smo imeli posajeno na vrtni gredici, pobereimo iz zemlje in posadimo v lonce. Te gomoljnice ljubijo dobro pognojeno zemljo. Enkrat na mesec jim zalivamo zelo dobro stori.

Delo na vrtu meseca avgusta. Avgust je čas endivije. Endivija se seje, presaja in prevezuje ali pokriva. Seje se zimska zelena, presaja se poletna rumena. Povezuje ali pokriva se prvi starejši in že razviti nasad. Presaja se tudi še koleraba. Čebula

in česenj sta dozorela in se spravljata porazana na suhe prestore. Paradižniki zore. Pošupati jim je treba stranske izrastke in odstranjevati orumenele liste, pa tudi liste, ki zabranjujejo dohod solnca.

Nasejali bomo mačhehe, potočnice, zvončnice, naprstnik in marjetice. Pletev gredic in potov je potrebna vedno, ko se zaraste plevel. Plevel raste nasejan in negovan od zgodnje pomladi do pozne jeseni. Napovejmo mu vojsko.

Domača lekarna.

Dišča vrtnica ali gartroža ni samo veselje za oči in za vonj, temveč se uporablja tudi za zdravila, za lepota in na našem jugu in pri Turkih in Perzih za slaščice, za jed dobrodošlico, ki jo ponudijo vsakemu obiskovalcu, kakor ponudimo pri nas kavo ali vino ali čaj. Opazek vrtničnih listkov žene rahlo na stran, je tudi dobra pomoč za pljučne bolezni. Voda, ki se žge iz rož, je dobra za oči in je primešana večini zdravil za oči. Pa tudi za lepšanje polti. Olje žgano iz rož je jako dragocena dišava, primešana je večini mazil in vodam za negovanje polti. Delajo tudi rožno pomado za usta.

Rožni kis je jako dober obkladek, če boli glava, za ured v pasu, za krvavenje iz nosa, za utiranje nog, za izpiranje ust ob zazobini ali skuli, za vnetje jezika in prisad v grlu.

Namoči pol kilograma rdečih in pol kilograma belih listkov v litru dobrega kisa iz belega vina. Ko je stalo devet dni na solncu, odcedi.

Rožni cvet je zdravilo za grlo in izpahke v ustih, hladi vročničnim vročino. 90 gramov rdečih rož opari z litrom kropa, ko je postalo dve uri, odcedi, iztisni in razpusti v odcedek toliko medu, da bo gosto.

Vodo za oči dobiš, če deneš svežih ali ob solncu spravljenih listkov v stekleni posodi na solnce. Voda, ki se nabere, je dobra za solzne in krmežljave oči.

Poprova meta je bila že starim Egipčanom znana zaradi svojega zdravilnega olja, ki ga ima v sebi 25%. Najboljša vrsta te mete zraste divja v Mihiganu v Ameriki, pri nas jo gojimo v vrtnih. Meta ljubi prisojne kraje. Nabirati jo je treba, predno pride solnce nanjo. Metino olje odganja vetrove in krepi želodec. Metin cvet dobivajo iz enega dela metinega olja in devet delov alkohola. Menthol je metina kafa, to so kristali, ki se dobivajo kemičnim potom iz metinega olja. Ti kristali so tudi v palčicah zoper migreno. Iz menthola narejajo tudi mentolinov prah za vhihavanje ob nahodu. Čaj in obkladki poprove mete ustavljajo grizo in bruhanja, preženejo napetost, pozdravijo jetrne bolezni. Zdravilne so tudi druge vrste mete, dasi nimajo take moči kakor poprova. Najslabša vrsta, konjska, ki raste po jarkih, je dobra za kopelj in obkladke. Metina kopelj poživí ves život.

Melisa je žlahtna zel, ki se prideluje pri nas na vrtovih; tudi malis je več vrst. Malisin vonj spominja na limonin, tudi okus je rahlo kislast. Melisa umiri in krepi srce, čisti sluz in ustavi kašelj. Na

srce in za naduho devaj obkladke sveže malise in pij čaj. Za zastrupljenje z gobami pij čaj. Za slabe oči zmani meliso in drži pred očmi. Za glavobol in nahod obkladke. V juhi in v štrukljih je melisa dobra začimba. Karneitarske kapljice so žgane iz melise.

Vigred.

S 7. številko smo ustavili »Vigred« vsem onim, ki za letošnje leto niso plačali prav nobene naročnine. V tiskarni je treba plačati račune sproti; zato nam ni mogoče pošiljati »Vigredi« zastonj. Toliko v obvestilo vsem tistim, ki reklamirajo, da »Vigredi« niso prejeli. — Obenem sporočamo, da vzorčne priloge »Vigredi« letos izhajajo tudi čez poletje, ker jih nekatere naročnice tudi v počitnicah žele. Zadnje čase smo skušali zadovoljiti nekatere želje, ki so jih izrazile naročnice; upamo, da smo s tem tudi drugim ustregli, ker prinašajo prav poletne priloge posebno lepe stvari. Prosimo še za nasvete! — Na vprašanja nekaterih društev, če se še dobi knjiga »Mati vzgojiteljica« in »Predavanja za dekliške sestanke«, sporočamo, da z obojim še lahko postrežemo. — Toliko v vednost vsem! Uprava »Vigredi«.

Praktični migljaji.

Kdor je bolan na revmatizmu, ta naj kolikor mogoče veliko zelene uživa. Kdor more, lahko surovo, drugi pa kuhano, posebno v juhi.

Pozlačene okvirje je težko oči titi prahu. V toplo vodo deni nekoliko amoniaka ter z mehko krpo oribaj prašna mesta.

Ako prideneš masti, na kateri hočeš kako stvar cvreti, čajno žličko kisa, ono, kar cvreš, ne bo popilo toliko masti.

Kadar pereš kako oblačilo, rokavice ali kaj drugega iz gamzove kože, pridene vodi malo žlico olivnega olja. Usnje bo tako mehkeje in ne bo razpokalo.

Potica se ne bo ožgala na vrhu, ako jo pokriješ z papirjem, tako zvanim fett-papirjem. Vendar pa moraš papir pol ure preje odstraniti, preden je potica pečena.

Molji kaj radi zaidejo v preproge, kakršne imajo po nekaterih krajih pogneje po tleh. Pomoči metlo vsak teden enkrat v vročo vodo, v katero priliješ nekaj kapljic terpentina. Nato pa preprogo dobro pomeši.

Parafin je izborno sredstvo pri pranju zelo zamazanega blaga, posebno, ako je masten. Najprvo peri kot po navadi, potem pa kuhaj v vodi, v katero prideneš k milu tudi parafina, na pet litrov vode dve žlici.

Ako hočeš oprati masten ovrtnik, svilene bluže ali kaj drugega, odrgni z mehko krpo, na katero potreseš suhe maguezije.

Dva jubileja.

Iz strokovnega društva babic za Slovenijo nam poročajo o redkem jubileju babilškega poklica, ki ga slavita te dni v krogu društva dve zaslužni babici. Članica, odbornica društva gospa Zofija Rupar iz Rožne doline slavi svojo 85letnico in gospa Ivana Roje iz Zg. Šiške svojo 25letnico neumornega dela in pomoči trpečim ženam-materam.

Dne 18. t. m. sta bili jubilatki na izredni odborovi seji, ki se je vrnila v gostilni Flegar, pozdravljeni v imenu društva od predsednice, kjer je govornica zlasti naglašala njihovo požrtvovalno pomoč trpečim materam, ter se jim je obenem zahvalila za njihove zasluge za društvo, da so tako zaslono branile dobri glas slovenskih babic, ki so hirom države nameščene bodisi privatno ali kot nas'avljene v občinah, mestih ali sanatorijih.

Slavljenkama sta bili v znak zahvale in spoštovanja za njihovo dolgoletno vztrajno delo izročeni umetniško izdelani spominski diplomi (delo akademika g. Bogumila Hrovata) in gospa pred sednica je v kratkem omenila najvažnejše o postanku, organizaciji ter nalogi društva, ki je postalo iz goleni potrebe da se ščiti disciplina, varuje trudapolen in odgovoren babilški stan in kar je najvažnejše, da se skupno borijo proti nezakonitemu mazaštvu in zlorabi poklica. Dalje je smoter društva gojiti prijateljske stanovske odnose med članicami.

Zal ponekod še sedaj smatrajo poklic babice kot manjvreden. Babice ne uživajo onegu družabnega spoštovanja, kot ga ta stan zasluži. Največ je bila temu kriva dosedanja neorganiziranost ter mazaštvo od strani nepoklicanih in neodgovornih babic, ki jih nepoštena javnost zlasti na kmetih prevečkrat podpira in kliče k porodom, kljub temu, da je v vsaki večji vasi že sprašana babica. Resnici na ljubo moramo ugotoviti, da so se že od nekdaj posvečale tem upoklicu večinoma od usode trpeče žene, največ vdove, ki pa so z marljivostjo in požrtvovalnostjo izvrševale svoj časten poklic in lajšale trpljenje ženam-materam.

Sedanja stanovska organizacija služi svojemu bistvenemu namenu, borbi proti zakotnim nepoklicnim ter tudi neodgovornim babicam, da tako pomaga zdravnikom zmanjšati med ljudstvom številno smrtnih slučajev, taka pri novorojenčkih, še bolj pa s čistim delom pri porodnicah. Nepoklicane babice nimajo potrebne izobrazbe, niti pojma o zdravniški metodi tako zvani eespei (zastupljenje) in so tako premnogokrat krive smrti pri porodu. Zato ima društvo namen izposlovati si od mero-dajnih krogov pravico, da se osnuje gremij babic, kar bi dalo stanu zaslužno uvaževanje in omogočilo zabranitev mazaštva s strani nepoklicnih babic, čijih žrtev prevečkrat postane mati. Gotovo bo vsa javnost z zadovoljstvom sperjela pokret tega, lahko trdimo najstarejšega ter zasluženega stanu.

Zaslužnima jubilatnkama pa kličemo še mnogo let srečnega življenja in prijetnega oddiha po vzornem delu. Zena-mati.

Natečaj

za sprejem učenk v babilško šolo v Ljubljani.

V babilško šolo v Ljubljani se sprejme letos 80 učenk, in sicer 15 ob državnih in 15 ob svojih ali samoupravnih stroških.

Šolski tečaj bo trajal 18 (osemnajst) mesecev. Prijave naj se vložijo pri upravi babilške šole v Ljubljani do dne 15. avgusta 1927.

Prošnji mora priložiti vsaka kandidatinja kresni list, šolsko izpričevalo, da je dovršila najmanj štiri razrede osnovne šole, občinako potrdilo o državljanstvu in vedenju, dovolilo svojega moža ali, če je ločena, dokaze, in zdravniško izpričevalo, da

je telesno in duševno zdrava. Prijavljena učenka ne sme biti mlajša od 21 in ne starejša od 35 let.

Vse učenke imajo stanovanje in hrano v šoli. Ob vstopu v šolo morajo položiti 2000 Din naenkrat ali pa v mesečnih odplačilih za nabavo babilške opreme in drugih stvari in knjig.

One učenke, ki se šolajo ob svojih ali samoupravnih stroških, plačujejo za internatske stroške (stanovanje, hrano l. dr.) mesečno po 500 Din.

Ob državnih stroških se šolajo samo one učenke, ki dokažejo z občinskim izpričevalom, potrjenim po finančnem oblastvu, da so siromašne. Uprava babilške šole v Ljubljani pokliče prijavljene kandidatnje, ki imajo pogoje za sprejem, na dan 1. septembra 1927. v Ljubljano, da se po opravljenem sprejemnem izpitu in pregledu končno izberejo.

Iz pisarne ministrstva za narodno zdravje v Beogradu,

dne 17. junija 1927.; Z. br. 35.720.

Marijina smrt in njeno vnebovzetje.

(Legenda.)

Legenda pripoveduje, da je po Jezusovi smrti živela Marija pri sv. Janezu. Trinajst let sta živela skupaj kot mati in sin, kakor jima je naročil umirajoči Jezus na križu. — Ko so pa pretekla ta leta, je čul sv. Janez božji klic, naj gre oznanjat sv. vero še drugim narodom. Tako je Ma-

je povedala sv. Janezu, kakšno poročilo ji je poslal njen Sin. Ko se je še s sv. Janezom pogovarjala, so bili oblaki prinesli še ostale apostole, drugega za drugim k Mariji in vsi so poslušali, kaj se je zgodilo. Marija je bila presrečna, da pojde k svojememu Sinu, a apostoli so bili silno žalostni.

Tretji dan je prišel še Jezus, ves bliščeč in svetel in vse nebeške trume so ga spremljale s prelepim petjem. Apostoli so poklekli predenj in On jih je pozdravil: »Mir vam bodi!«

Potem se je obrnil k Mariji, rekoč: »Pridi zdaj, moja ljuba Mati, nebes in zemlje Kraljica, v večno veselje!«

Apostoli so videli, kako se je Marija zasvetila v nebeški svetosti in so videli, kako je njena duša zapustila telo in kako jo je Jezus sprejel v svoje roke, rekoč apostolom: »Vzemite telo moje ljube Mater in ga nosite v dolino Jozafat in počakajte tam do tretjega dne, ko zopet pridem!«

Apostoli so položili mrtvo Marijino telo na nosilnico in so jo odnesli, kakor je Jezus naročil. Sv. Janez je nosil spredaj palmovo vejo, drugi apostoli so pa spremljali Marijo z gorečimi svečami. In

rija živela nekaj let še sama. Toda hrepenenje po Bogu je bilo vedno silnejše. Nekoč dne je prišel k nji zopet nadangel Gabrijel. V roki je nosil palmovo vejo, ki se je svetila kakor zvezda danica.

»Gospa in Kraljica,« jo je nagovoril, »tvoj božji Sin je videl tvoje hrepenenje in te bo vzel v nebeško veselje. Pričakuje te že z vsemi nebeškimi trumami. To palmovo vejo naj nesejo pri tvojem pogrebu!«

Marija je odgovorila angelu: »O, kako sem vesela tvoje sporočila! Tri reči pa si želim ob svoji smrti: da bi bil moj Sin pri meni, da bi prišli tudi apostoli in da bi ne videla hudobca.« Angel ji je vse troje obljubil v Jezusovem imenu.

Tisti čas je pridogoval sv. Janez v daljnem kraju. Nastal pa je vihar, mal, bel oblček se je spustil tik sv. Janeza na tla, dvignil apostola ter odplaval z njim naravnost k Mariji. Razveselila se je in

so položili Marijo v grob, jo obsuli s cvetjem in tam čakali tretjega dne.

Tretji dan je prišel Jezus zopet in je prinesel v rokah Marijino dušo in je rekel: »Vstani, moja Mati in pojdi z menoj v večno veselje!« In Marijina duša se je združila z njenim telesom, Marija je vstala iz groba vsa lepa in poveljana. Jezus jo je vzel s seboj, da jo je sv. Trojica kronala z nebeško krono.

Mater in dekleta! Uprava nam je sporočila, da je mnogo naročnikov zaostalo z naročnino za tekoče četrtletje. Vemo, da se sedaj v hudem poletnem delu kaj rado pozabi na vse drugo, kar ni nujno zvezano s kmetiskim delom, vendar Vas prosimo, da Ve skrbite, da se zaostala naročnina čimprej poravnava. Domoljub mora svoje stroške v tiskarni sproti plačevati, tega pa ne more, če naročniki ne store svoje dolžnosti.

Za naše male.

Kraljičina Dobrovoljka in kraljica Žalost.

Sredi velikega gozda je stal lep grad. Cisto samotaj je bil ta kraj. Smreke in jelke so se ogledovale v oknih, jeleni in srne so prihajali prav do praga. Divje ptice so prav v bližini delale gnezda in lepe cvetlice so rastle okoli in okoli. Zlati solnčni žarki so polegali po zelenih preprogah mahu. Ponoči pa, ko se je polna luna sprehajala po nebu, je blestel gozd in grad kakor v srebru.

V tem gradu je prebival samotaj kralj s hčerko edinko, ki se je zelo rada smejala. Kakor srebrni zvončki se je razlegal njen zvonek smeh po prostornih dvoranah. Tako ljubko in pristrčno se je znala smejati, da so jo oče in vsi, ki so jo poznali, imenovali Dobrovoljka.

Ni je bilo kočice daleč na okoli, da bi je Dobrovoljka ne poznala, ker je bila dobra in ljubezniva in je vsakega rada obiskala.

Siromakom je bila kakor solnčni žarek in samotnemu očetu-kralju edina tolažba. Kjer se je Dobrovoljka prikazala, je odmevalo od njenega pristrčnega smeha in povsod je izginila žalost; zato so stanovali daleč na okoli le veseli in zadovoljni ljudje.

Nekega dne je stekla Dobrovoljka daleč v gozd. Trgala je rože in rožice in katere se niso bile razcvetele, so pri zvonkem smehu naše Dobrovoljke odprle svoje glave in se nasmejale zlatemu solncu.

Pojoč je skakljala vedno dalje in dalje. Solnce se je veselilo vesele Dobrovoljke in jo je večkrat pobožalo z zlatimi prsti. Dobrovoljka se je smejala vsem: drobnim mravljincom, ki so pridno koricali okoli svojega doma, počasnim in lenim polžem, ki so se opravičevali na pot okoli sveta, drobnim ptičkom in dolgouhim zajčkom. In vsa ta procesija je spremljala Dobrovoljko po gozdu in smeha in dobrodušnega čebljanja ni hotelo biti ne konca, ne kraja. Vsi so si radi pustili božati in če je kdo omagal, ga je poslala nazaj domov, da se odpočije.

Tako je šla Dobrovoljka vedno dalje in dalje, pa je pokimala tja in se posmejala sem in ves gozd je bil vesel njenega prihoda.

Naenkrat je osupla obstala; od strahu ji je skoro padel iz rok velik šop rož, ki si ga je nabrala med potjo. Kaj pa je bilo? Žalosten in otožen glas je odjeknil po gozdu, nikoli ga še ni slišala Dobrovoljka. Radovedno je gledala med drevje in grmovje, a ni ničesar opazila.

Pogumno je šla dalje in glej, tam na korenini starega hrasta sedi žena in joka, bridko joka. Dobrovoljki so se razširile oči same radovednosti in še vedno so bile njena usta pripravljena na dobrodušen smeh. Ko pa jo je žalostna žena pogledala,

se je vsa stresla in jo je vprašala: »Kdo pa ste, žena? In kaj je to, da iz vaših oči padajo kapljice, ki se svetijo kakor rosa? Odkod ste? Še nikoli vas nisem videla. Gotovo ste od daleč, ker tukaj okoli stanujejo samo veseli in srečni ljudje.«

Dobrovoljka se v svojem življenju ni videla solz... Obstala je pred tujko in jo je začudeno gledala. Ta pa je vstala, prišla Dobrovoljko za roko in ji je rekla: »Pojdi z menoj! Kjer jaz stanujem, tam ni veselja, ne smeha, ne petja. Tudi ti, ki se vedno smeješ, se boš naučila jokati!«

Odšli sta daleč, daleč. Trdo je držala žena Dobrovoljko za roko. Skozi tuje vasi sta hodila, preko tujih travnikov in gozdov. Tako čudno in neznano se je zdelo Dobrovoljki: vse tiho, nikjer smeha in veselja. Solnčno kraljičino Dobrovoljko je kar zeblo in vprašujoče je gledala svojo resno spremljevalko. Ta ji je velela: »Kmalu sva na cilju. Odpri oči in poglej okrog sebe! Veliko novega boš videla!« Dobrovoljka je pogledala okrog sebe in je videla žalostne žene, jokajoče otroke, resne može. Vse povsod sama žalost in jok. Dobrovoljka se je vsa tresla in žalost jo je opirala, da se ni zgrudila. »Še malo vztrdi, takoj sva na cilju!« ji je rekla. In res: sta že tu.

Pred njima je stal star, temen grad, z veliko, železno grajo. Nobenega cvetja, nobenega ptičjega petja. Spremljevalka reče Dobrovoljki: »V tem gradu stanuje moja mati, kraljica Žalost. Ne boj se je! Rada bi te poznala.«

Kakor bi kdo z ledenimi rokami stisnil Dobrovoljki srce...

Šli sta po trdih, golih stopnicah. Tiho, kakor v grobu je bilo povsod. Odprla so se velika vrata v temno sobo, kjer je sedela kraljica Žalost.

Dobrovoljki so se širile oči, ko je zagledala žalostno kraljico. Iz njenih oči je govorila žalost in beda celega sveta.

Dobrovoljka si je zastrla oči, ni mogla gledati kraljice Žalosti. A že ji je omahnila roka in vsa blede in tresoča se je vstavila pred njo.

V obeh pa ji je zablestela solza, prva solza njenega življenja...

Kraljica Žalost je razprostrla roke in se je nasmehnila neizrečeno milo in dobrotno, kraljičina Dobrovoljka se je ihto vrgla v njeno naročje...

Od tedaj pa hodita veselje in žalost kakor dve sestri, roko v roki skozi življenje.

Leska.

V nekaterih krajih je navada, da ob času nevihte zatikajo leskove palice, blagoslovljene na cvetno nedeljo nad večna vrata, da potem v hišo ne trešči. Legenda pripoveduje, da je leščevje prav od Matere božje dobilo to čudovito moč.

Mati Marija je šla čez hribe obiskat svojo sorodnico in prijateljico Elizabeto. Žene, četudi so svete, imajo si vedno kaj

povedati. In prav ti dve sta zadnje čase doživeli toliko čudovitega, posebno pa onemlost Elizabetinega moža, katere sirota ni znala tolažiti.

Vroč poletni dan je bil in vsa narava je pričakovala nevihte. In res: Devica Marija se ni prišla do vrha gričevja, čez katero je morala iti, ko se je začelo bliskati in grmeti in že so padale prve kaplje. Marija se je ozirala, kam bi stopila pod streho; nekaj topol in hrastov je stalo v bližini, a topol je premalo košata, da bi jo varovala dežja, pod hrast pa se ob nevihti ne sme stopati.

Vedno gostejše kaplje so se usipale. Kar zagleda Marija malo srnico, ki je v velikih skokih hitela proti leskovemu grmu in se je pod njim skrila. To je Marija spoznala za božji migljaj, naj se tudi ona skrije pred dežjem pod tistim grmom. Res je hitela proti grmu in je videla, kako srnica leži pod njegovim vejevjem, kakor pod streho. Saj veste, kako velike in široke liste ima leska! Marija se je vsedla poleg srnice, ki se je ni prav nič bala. Komaj pa se je vsedla, že je strela razklala visok in košat hrast, pod katerega se je mislila skriti. Mirno sta čakali pod grmom, da je nevihta prenehala in Marija je venomer hvalila Boga za njegovo dobroto.

Ko so se temni oblaki pretegnili in je dež ponehal, sta obe prilezli iz svojega skrišališča. Srnica je nadaljevala pot k svoji mamici, ki je gotovo skrbela, kje je med tako hudo nevihto, Marija pa je sklenila roke in je prosila Boga, naj za vse čase prizanesle leski s strelo, da bodo imeli ubogi ljudje, ki delajo na polju, vendar kje zavetje pred nevihto. Bog jo je uslišal in nikoli se še ni slišalo, da bi strela udarila v leskov grm. Zato pa ljudje leskove šibe porabljajo za butare (bogance) za cvetno nedeljo, jih zatikajo nad hišne duri, delajo iz njih križce, ki jih vtikajo prošnji teden na njive in jih ob hudi uri tudi devljejo na ogenj.

Kaj naj se igramo.

Telefon.

Igralci sede v krogu v travi. Voditelj igre zašepče svojemu desnemu sosedu na uko kakršnokoli vprašanje, ki ga ta, kakor ga je pač razumel, pošepeta zopet desnemu sosedu, ta zopet nadaljuje itd., da pride do voditeljevega levega igralca. — Istočasno pa gre po levi poti od voditelja (levi sosed) neki odgovor, ki pa nima z vprašanjem nobene zveze, od sosedov do sosedov, da pride do desnega igralca poleg voditelja. — Ko začetna in končna postaja povesta vprašanje in odgovor, se navadno vse zvija od smeha; taka neumnost je nastala spotoma. — Prvo telefoniranje je s tem končano. — Za začetno in končno postajo se zbereta druga dva, voditelj se vsede med njiju in si izmislí novo vprašanje za desno pot in nov odgovor za levo pot. To se zgodi tolikokrat, da pridejo vsi udeleženci na vrsto. (Voditelj igre naj to navodilo dobro prečita, da sam igro dobro razume. Potem pove igralcem, kolikor je le najnujnejše potrebno za potek igre, a ja ne preveč, ker bi potem igra izgubila na smešnosti.)